

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidentu ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamo ienākumu veidi, likmes un nodokļa nomaksas kārtība

2019.

NP Fizisko personu nodokļu metodikas daļas
Otrās nodaļas galvenā nodokļu inspektore Ināra Kopase

Valsts ieņēmumu
dienests

Likuma «Par nodokļiem un nodevām» 14.panta otrā daļa

Kritēriji, atbilstoši kuriem persona ir uzskatāma par
Latvijas Republikas rezidentu

1) šīs personas deklarētā dzīvesvieta ir Latvijas
Republikā vai

2) šī persona uzturas Latvijas Republikā 183 dienas vai
ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas
taksācijas gadā, vai

3) šī persona ir Latvijas pilsonis, ko ārzemēs nodarbina
Latvijas Republikas valdība.

Valsts ieņēmumu
dienests

Likuma «Par nodokļiem un nodevām» 14.panta trešā daļa

- 1) fiziskā persona, kas nav atzīta par rezidentu pirmstaksācijas gadā, tiks uzskatīta par rezidentu taksācijas gadā ar datumu, kad tā pirmoreiz ieradās Latvijas Republikā,
- 2) savukārt fiziskā persona, kas netiks atzīta par rezidentu pēctaksācijas gadā, netiks atzīta par rezidentu arī taksācijas gadā pēc datuma, kad tā atstāja Latvijas Republiku, ja laika posmā pēc šā datuma šai personai ir ciešākas attiecības ar ārvalsti nekā ar Latvijas republiku (šai personai ārvalstīs pieder īpašums vai dzīvo ģimene, vai tā veic ārvalstīs sociālās apdrošināšanas maksājumus).

Valsts ieņēmumu
dienests

Fiziskās personas rezidences noteikšana atbilstoši konvencijām

- kurā valstī ir personas pastāvīgā dzīvesvieta,
- kur ir personas vitālo interešu centrs – ciešākas personiskās un ekonomiskās attiecības,
- ja nav iespējams noteikt valsti, kurā personai ir vitālo interešu centrs, vai arī, ja tai nav pastāvīgas dzīves vietas nevienā no abām valstīm, šī persona tiks uzskatīta par tās valsts rezidentu, kurā tai ir ierastā mītnes zeme;
- ja personai ierastā mītnes zeme ir abas valstis vai neviena no tām, tad tā tiks uzskatīta par tās valsts rezidentu, kuras pilsonis ir šī persona;
- ja persona ir pilsonis abās valstīs vai nevienā no tām, tad valstu kompetentās iestādes izšķir jautājumu par rezidences noteikšanu savstarpēji vienojoties.

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

IIN maksā fiziskās personas (turpmāk – maksātāji):

- kas atbilstoši likumam «Par nodokļiem un nodevām» ir iekšzemes nodokļu maksātāji (**rezidenti**) un taksācijas periodā (kalendārajā gadā) ir guvuši ienākumus Latvijā un/vai ārvalstīs;

- kas atbilstoši likumam «Par nodokļiem un nodevām» ir ārvalstu nodokļu maksātāji (**nerezidenti**) un taksācijas periodā ir guvuši ienākumus Latvijā

Likums «Par IIN» 2.panta otrā daļa

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

IIN likme, kas jāmaksā no **gada** apliekamā ienākuma:

20 % – gada ienākumam līdz 20 004 *euro*;

23 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 20 004 *euro*,
bet nepārsniedz

– 2018.gadā 55 000 *euro*

– 2019.gadā saskaņā ar likumu "[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)" noteikto obligāto iemaksu objekta
maksimālo apmēru 62800 *euro*;

31,4 % – gada ienākuma daļai, kas pārsniedz 62 800 (55
000) *euro*.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ienākumiem vispārējā gadījumā ienākuma **izmaksas brīdī** darba devējs piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa **23** procentu likmi.

Gadījumā, ja uz nerezidentu attiecas citas valsts sociālās apdrošināšanas sistēma un nerezidenta algota darba ienākums mēnesī pārsniedz 4583 euro, viņa mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 4583 euro, izmaksas brīdī piemēro nodokļa likmi 31,4 % apmērā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta Latvijā gūtajam ienākumam nav piemērojams

- maksātāja gada diferencētais **neapliekamais minimums** (Valsts ieņēmumu dienesta prognozētais mēneša neapliekamais minimums)
- **atvieglojumi par apgādājamiem**
- **attaisnotie izdevumi par izglītību un medicīnas pakalpojumiem,**

izņemot nerezidentu, kurš būdams citas ES vai EEZ valsts rezidenti, taksācijas gadā Latvijā guvis vairāk nekā 75% no saviem kopējiem ienākumiem

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta Latvijā apliekamo ienākumu veido nerezidenta taksācijas periodā (kalendāra gadā) Latvijā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums

Ja nerezidents Latvijā saņem ienākumu tikai naturālo vērtību vai pakalpojumu veidā un no šā ienākuma tā izmaksas brīdī nodokli nav iespējams ieturēt, tad saņemtā kopējā ienākuma vērtību veido ienākuma ekvivalents naudas izteiksmē un summa, kas atbilst nodokļa lielumam no kopējā ienākuma vērtības

MK 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899
«Likuma «Par IIN» normu piemērošanas kārtība» 2. un 3.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

Ar IIN Latvijā ir apliekams ienākums no algota darba, kas:

veikts Latvijā tāda darba devēja labā, kurš nav Latvijas rezidents vai kuram nav pastāvīgās pārstāvniecības (PP) Latvijā

vai

darbu, kas veikts Latvijas darba devēja labā gan Latvijā, gan ārpus Latvijas

Likuma «Par IIN» 3.panta trešās daļas 1.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

IIN no nerezidenta algota darba ienākumiem:

tiek ieturēts izmaksas brīdī, ja ienākumu izmaksā Latvijas rezidents vai ārvalstu sabiedrības PP Latvijā

maksā nerezidents, ja ienākums tiek gūts no darba devēja, kas nav Latvijas rezidents un kam Latvijā nav PP

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

Nerezidentiem ar algas nodokli apliekamais mēneša ienākums ir kalendārā mēneša ienākums, no kura atskaitīti

- sociālās apdrošināšanas maksājumi;
- no darba devēja līdzekļiem darbinieka labā izdarītas iemaksas privātajos pensiju fondos, kas nepārsniedz 10% no mēneša bruto darba samaksas
- apdrošināšanas prēmiju maksājumi atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu), kas nepārsniedz 10% no apliekamā ienākuma

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

Nerezidenta algota darba ienākumos netiek ietvertas un ar IIN apliktas

- 1) kompensāciju summas, kuras gūtas **no darba devēja – nerezidenta**, ja tās saistītas ar komandējumiem un darba braucieniem uz Latviju.
- 2) kompensāciju summas, kuras **darba devējs** izmaksā saistībā ar komandējumiem un darba braucieniem, ja tās nepārsniedz normas, kuras noteiktas MK 2010.gada 12.oktobra noteikumos Nr.969 «Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi».
- 3) Darbinieka vai viņa radnieku (tuvinieku) nāves gadījumā darba devēja piešķirtais pabalsts, kura vērtība nepārsniedz 250 *euro*

MK 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899
«Likuma «Par IIN» normu piemērošanas kārtība» 5. un 6.punkts, Likuma «Par IIN» 9.panta
trešā daļa

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

Piemērs:

Nerezidents, kam ir darba līgums ar ārvalstu darba devēju, ir ieradies uz mēnesi veikt darba devēja uzdevumā darbu Latvijā.

Ārvalstu darba devējs kompensē darbiniekam ceļa izdevumus un viesnīcas izdevumus.

Nerezidentam ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais objekts ir noteiktā darba alga. Ceļa un viesnīcas izdevumi netiek ietverti ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamajā objektā. Iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir jādeklarē, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

Piemērs:

Latvijas sabiedrība ir noslēgusi līgumu ar ārvalstu sabiedrību par konsultatīvo pakalpojumu sniegšanu. Lai nodrošinātu minēto pakalpojumu ārvalstu sabiedrības darbinieki ierodas Latvijā.

Līguma nosacījumi paredz, ka Latvijas sabiedrība bez noteiktās atlīdzības sedz ārvalstu sabiedrības darbiniekiem ceļa un uzturēšanās izdevumus.

Latvijas sabiedrībai iedzīvotāju ienākuma nodoklis nav jāaprēķina un budžetā nav jāiemaksā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no algota darba

Piemērs:

Nerezidents veic algotu darbu ārvalstu sabiedrības PP Latvijā. Darba pienākumi tiek veikti Rīgā. Nerezidents uz 5 dienām tiek nosūtīts uz Liepāju.

Nerezidentam tiek atlīdzināti ar braucienu saistītie izdevumi (transports uz/no Liepājas 20 *euro*, naktsmītne Liepājā $5 \times 43 = 215$ *euro*, dienas nauda $10 \times 5 = 50$ *euro*).

Nerezidenta apliekamajā ienākumā neietver transporta izdevumus, izdevumus par naktsmītni (norma 43 *euro*) un izmaksāto dienas naudu 30*euro* (norma $6 \times 5 = 30$). Savukārt 20 *euro* (50-30) tiek ietverti ar IIN apliekamajā ienākumā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no profesionālās darbības

Ar IIN ir apliekams ienākums no profesionālās darbības, kas veikta Latvijas rezidentu vai nerezidentu PP labā Latvijā vai ārpus tās

likuma «Par IIN» 3.panta trešā daļas 2.punkts

Profesionālā darbība ir jebkura neatkarīga profesionālu pakalpojumu sniegšana ārpus darba tiesiskajām attiecībām, arī zinātniskā, literārā, pasniedzēja, aktiera, režisora, ārsta, zvērināta advokāta, zvērināta revidenta, zvērināta notāra, zvērināta mērnika, zvērināta taksatora, mākslinieka, komponista, mūziķa, konsultanta, inženiera, zvērināta tiesu izpildītāja, grāmatveža vai arhitekta darbība

Likuma «Par IIN» 11.panta 1.²daļa

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no profesionālās darbības

Piemērs:

Latvijas kapitālsabiedrība noslēdz līgumu ar ārvalsts advokātu par Latvijas kapitālsabiedrības juridisko interešu pārstāvību tiesā ārvalstī. Par sniegto pakalpojumu advokātam noteikta atlīdzība 800 *euro* apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības.

Izmaksājot atlīdzību advokātam, Latvijas kapitālsabiedrība, piemērojot 23 % nodokļa likmi, ietur nodokli 184 *euro* apmērā.

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no intelektuālā īpašuma

Ar IIN ir apliekams ienākums no intelektuālā īpašuma:

autoratlīdzība (honorārs) par zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu darbu radīšanu (likme 23%)

maksājumi par pārējiem intelektuālā īpašuma veidiem (likme 5%)

Likuma Par IIN 3.panta trešā daļa 12.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamais ienākums no intelektuālā īpašuma

Samaksa par ienākumu no intelektuālā īpašuma, ko saņem nerezidents:

kā kompensāciju par tiesībām izmantot autortiesības (ieskaitot blakustiesības) uz zinātnes, literatūras vai mākslas darbu (ieskaitot datorprogrammas, kinofilmas, videofilmas vai skaņu ierakstus, jebkuru patentu, firmas zīmi, dizainparaugu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu)

par tiesībām izmantot ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas, vai par to izmantošanu, vai par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi

MK 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899
«Likuma «Par IIN» normu piemērošanas kārtība» 9.punkts

Valsts ieņēmumu
dienests

Autoratlīdzības (honorāra) izmaksātājs katras izmaksas laikā, aprēķinot no izmaksājamās autoratlīdzības (honorāra) summas ieturamo iedzīvotāju ienākuma nodokli, ņem vērā ar ienākuma gūšanu saistītos izdevumus Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 “[Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība](#)” 57.punktā noteikto normu apmērā.

Valsts ieņēmumu
dienests

MK 2010.gada 21.septembra noteikumu Nr.899 "[Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība](#)" 57.punkts:

Izdevumu norma procentos	Autordarbs, par kuru tiek izmaksāts honorārs (autoratlīdzība)
50%	par dramatiskiem, muzikāli dramatiskiem darbiem un to izpildījumiem
	par horeogrāfiskiem darbiem, pantomīmām un to izpildījumiem
	par muzikāliem darbiem ar tekstu vai bez tā un to izpildījumiem
	par audiovizuāliem darbiem
	par zīmējumiem, glezniecības, tēlniecības un grafikas darbiem un citiem mākslas darbiem
	par lietišķās mākslas darbiem, dekorācijām un scenogrāfijas darbiem
	par dizaina darbiem
	par fotogrāfiskiem darbiem un darbiem, kas izpildīti fotogrāfijai līdzīgā veidā
	par celtni, būvju, arhitektūras darbu skicēm, metiem, projektiem un celtni un būvju risinājumiem, citiem arhitektūras darbinājumiem, pilsētībūvniecības darbiem un dārzu un parku projektiem un risinājumiem, kā arī pilnīgi vai daļēji uzceltām būvēm un realizētiem pilsētībūvniecības vai ainavu objektiem
	par ģeogrāfiskām kartēm, plāniem, skicēm, plastiskiem darbiem, kas attiecas uz ģeogrāfiju, topogrāfiju un citām zinātnēm
par apdarēm, muzikāliem aranžējumiem, ekranizācijām un tamlīdzīgiem darbiem	
25%	par literāriem darbiem (grāmatas, brošūras, runas, datorprogrammas, lekcijas, aicinājumi, ziņojumi, sprediķi un citi līdzīga veida darbi) un to izpildījumiem, tai skaitā darbiem, kas radīti, izdoti, izpildīti vai citādi izmantoti presē un citos masu informācijas līdzekļos
	par scenārijiem un audiovizuālu darbu literāriem projektiem
	par tulkojumiem, pārstrādātiem darbiem, anotācijām, referātiem, kopsavilkumiem, apskatiem, dramaturģiskiem, darbu krājumiem (enciklopēdijas, antoloģijas, atlanti un tamlīdzīgi darbu krājumi) un datu bāzēm

Valsts ieņēmumu
dienests

Nerezidenta ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekami ienākumi

Likuma «Par IIN» 3.panta trešā daļa

- ienākums no mākslinieku, sportistu vai treneru profesionālās darbības Latvijas Republikā
- no pienākumu pildīšanas padomē vai valdē
- no kapitāla aktīvu atsavināšanas
- no Latvijā esoša nekustamā un kustamā īpašuma izmantošanas
- ienākums no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas,
- ienākums no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas,
- ienākums no metāllūžņu pārdošanas;
- dividendes un dividendēm pielīdzināms ienākums, ja likuma 9. pantā nav noteikts citādi;
- pensijas, kas izmaksātas saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un pensijai pielīdzināms ienākums;
- iznomāta personāla ienākums vai tam pielīdzināts ienākums neatkarīgi no tā, kas fiziskās personas labā saņem šo ienākumu;
- izložu un azartspēļu laimesti, ja laimesta apmērs pārsniedz 3000 *euro*

Valsts ieņēmumu
dienests

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksāšanas un deklarēšanas kārtība

Ja ienākumu izmaksā komersanti, IU (ZS,ZVS),kooperatīvās sabiedrības, nerezidentu PP, iestādes, organizācijas, biedrības, nodibinājumi un fiziskās personas, kuras reģistrētas kā saimnieciskās darbības veicējas, tad izmaksātājs IIN ietur izmaksas vietā un iemaksā budžetā

Ja nodoklis izmaksas vietā nav ieturēts, tad maksā nerezidents, iesniedzot deklarāciju (gada ienākumu deklarāciju, deklarāciju par ienākumu no kapitāla pieaugumu)

Valsts ieņēmumu
dienests

Ienākumu izmaksātājiem VID iesniedzamie pārskati

Pārskats «Par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli Latvijas Republikā»

MK 2010.gada noteikumi Nr.899 “Likuma ”Par IIN” normu piemērošanas kārtība”**4.pielikums.**

IIN budžetā jāiemaksā ne vēlāk kā ienākumu izmaksas mēnesim sekojošā mēneša **5.datumā:**

4.pielikums iesniedzam līdz ienākumu izmaksas mēnesim sekojošā mēneša **15.datumam**

Valsts ieņēmumu
dienests

Ienākuma izmaksātāji izsniedz nerezidentam
Apliecinājumu par nerezidenta gūtajiem ienākumiem un
samaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijas
Republikā izsniedz nerezidentam – ienākuma guvējam.

MK 2010.gada noteikumi Nr.899 “Likuma ”Par IIN”
normu piemērošanas kārtība”**6.pielikums.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Starptautisko līgumu piemērošana

Ja nodokļu konvencija nosaka likmi, kas ir augstāka par likumā noteikto likmi, piemēro likumā noteikto likmi

Ja konvencijā noteiktā likmes ir zemāka par likumā noteikto likmi vai tajā ir noteikts atbrīvojums no aplikšanas ar nodokli piemēro konvencijas noteikumus

Konvencijas noteikumus piemēro MK 2001.gada 30.aprīļa noteikumos Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi" noteiktajā kārtībā

Valsts ieņēmumu
dienests

30.04. 2001. MK not. Nr.178

Nosaka kārtību, kādā piemēro Konvencijās noteiktos nodokļu atvieglojumus.

- 1.pielikums-Rezidenta apliecība–iesniegums nodokļu atvieglojumu piemērošanai
- 2.Pielikums - Rezidenta apliecība–iesniegums nodokļu atmaksāšanai
- 3.pielikums- Iesniegums par pastāvīgas pārstāvniecības neregistrēšanu
- 4.pielikums-Rezidenta apliecība

Valsts ieņēmumu
dienests

Starptautisko līgumu piemērošana

Piemērs

Dānijas rezidents saņem autoratlīdzību par tā radīta rūpnieciskā parauga izmantošanu. Atlīdzības ekvivalents 1000 eiro.

Ievērojot likumā «Par IIN» noteiktās prasības, ieturamais IIN – 115 eiro (Piemērojamā izdevumu norma 50%, likme 23%, $(1000 - 500) * 23\%$)

Latvijas Republikas un Dānijas Karalistes konvencija par nodokļu dubultās uzlikšanas un nemaksāšanas novēršanu 12.pants

1. Autora honorārus, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī un tiek izmaksāta otras Līgumslēdzējas Valsts rezidentam, var aplikt ar nodokļiem šajā otrā valstī.
2. Tomēr autora honorārus var arī aplikt ar nodokļiem atbilstoši attiecīgās valsts likumdošanas aktiem tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā tā rodas. Ja autoratlīdzības saņēmējs ir šīs autoratlīdzības īstenais īpašnieks, nodoklis nedrīkst pārsniegt:
  - a) 5 procentus no autoratlīdzības kopapjoma par ražošanas, tirdzniecības vai zinātnisko iekārtu izmantošanu;
  - b) 10 procentus no autoratlīdzības kopapjoma visos pārējos gadījumos.

Ievērojot Konvencijas nosacījumus – likme 10 %, nodoklis - 100 eiro ($1000 * 10\%$)

Ja tiek piemēroti Konvencijas nosacījumi, tad netiek piemērota izdevumu norma.

Valsts ieņēmumu
dienests

Saistošie normatīvie akti

Likums «Par nodokļiem un nodevām»

Likums «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» (turpmāk - Par IIN)

MK 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899
«Likuma «Par IIN» normu piemērošanas kārtība

www.vid.gov.lv – Nodokļi - Tiesību akti

Saeimas apstiprinātie starptautiskie līgumi par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem (konvencijas).

www.likumi.lv

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies!